

Włocławek, dnia 19. marca 2020 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII

Maciej Bachurski

Sz. P.

mgr Larysa Krzyżańska

Wójt gminy Lubanie

Nasz znak: PIWzz.07.61.2020

Dot. sprawy
RG.0012.2.2020

Pismo z dnia 16.03.2020r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii we Włocławku przekazuje w załączeniu informacje w zakresie ASF, HPAI oraz choroby Aujeszkiego.

z poważaniem

Powiatowy Lekarz Weterynarii
we Włocławku
Maciej Bachurski

Otrzymują:

1. Urząd Gminy w Lubaniu
2. aa

BS/@

Powiatowy Inspektorat Weterynarii ul. Planty 18, 87-800 Włocławek

tel.: (54) 234-10-18, fax: (54) 232-04-70, e-mail: wloclawek.piw@wp.pl., www.piw.wloclawek.pl

Afrykański pomór świń (ASF)

- jest zakaźną i wysoce zaraźliwą chorobą wirusową świń domowych i dzikich w tym dzików
- podlegająca obowiązkowi urzędowego zwalczania
- ludzie oraz inne gatunki zwierząt są niewrażliwe na zakażenie wirusem ASF
- wystąpienie choroby jest przyczyną poważnych strat ekonomicznych związanych z padnięciami zwierząt, wypłatą odszkodowań, kosztami zwalczania, wstrzymaniem obrotu i eksportu świń oraz wieprzowiny (nasienia, zarodków)

PODSTAWOWE REGULACJE PRAWNE

1. Rozporządzenie MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz.U.2015.754)
2. Rozporządzenie MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. z 2018r. poz. 360 ze zm.)-zmiany 2018.360, 2019.90, 2019.1558
3. Rozporządzenie MRiRW z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia w 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”
4. Ustawa z dnia 23 września 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – tzw. „SPECUSTAWA” oraz ustawa z 20 grudnia 2019r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (2010.148)

Przepisy prawne spowodowały zmiany w ustawie o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w ustawie o identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz w ustawie o ochronie zwierząt, w zakresie prawa budowlanego, prawa łowieckiego, dla zarządców dróg publicznych, Nadleśniczych Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Zasady stosowania środków kontroli w zakresie ASF w Państwach Członkowskich zdrowia zwierząt zostały określone w decyzji wykonawczej Komisji 2020/291/UE, w zależności od zagrożenia chorobą na poszczególnych obszarach:

1. Obszar ochronny – część I ww. załącznika (kolor żółty).
2. Obszar objęty ograniczeniami – część II ww. załącznika (kolor czerwony) choroba u dzików
3. Obszar zagrożenia – część III ww. załącznika (kolor niebieski) gdzie choroba u świń i dzików

W przypadku wystąpienia ogniska ASF u świń wyznacza się rozporządzeniem Powiatowego Lekarza Weterynarii, Wojewody lub Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

1. Obszar zapowietrzony – 3 km wokół ogniska,
2. Obszar zagrożony – dodatkowe 7 km od obszaru zapowietrzonego (łącznie 10 km wokół ogniska).

Aktualna sytuacja w Polsce:

1284 przypadki u dzików (2020r.)

48 ognisk (u świń 2019r.)

W powiecie wrocławskim w celu redukcji populacji dzików prowadzono:

2018r. odstrzał sanitarny dzików- 27 dzików

2019r. odstrzał sanitarny- 82 dzików

odstrzał w obszarze WAMTA- 843 sztuki dzików

2020r. plan-odstrzał sanitarny 128 dzików-realizacja do 30.06.2020r.

- odstrzał w ramach polowań zgodnie z planami łowieckimi

Na podstawie rozporządzenia MRiRW z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na obszarze całego kraju obowiązują zakazy:

1. karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami (cz. II) lub obszaru zagrożenia (cz. III), chyba że zielonkę lub ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świńiom
2. wykorzystywania w pomieszczeniach, w których utrzymywane są świny słomy pozyskanej z obszaru objętego ograniczeniami (cz. II) lub obszaru zagrożenia (cz. III), chyba że słomę poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem

Rezerwuary wirusa ASF są świnie, dziki europejskie a wektorami kleszcze (*Ornithodoros*).

Szerzenie się zakażeń ASFV :

Bezpośrednio:

świnia → świnia

świnia → dzik

dzik → świnia

dzik → dzik

Pośrednio: zanieczyszczone wirusem produkty pochodzenia zwierzęcego, pasza niewiadomego pochodzenia, środki transportu, ludzie, słoma, siano, zlewki/odpadki kuchenne zanieczyszczone wirusem (np. zawierające materiał od chorego dzika), kleszcze.

Wirus wykazuje ogromną oporność na działanie czynników środowiskowych (wysychanie, gnicie, temp., zmiany pH) !!

Przeżywalność wirusa:

- Krew (4°C)- 18 m-cy
- Kał (20°C) - 11 dni
- Zanieczyszczone kojce - 1 m-c
- Temperatura 56°C- 70 min.
- Temperatura 60°C- 20 min.

Wirus zachowuje właściwości zakaźne w tkankach (zwłaszcza surowych lub niedogotowanych produktach pochodzenia wieprzowego, dziczyzny) przez długi okres (3-6 m-cy), w schłodzonym mięsie (co najmniej 15 tygodni), w wędlinach, które nie były gotowane lub wędzone w wysokiej temperaturze (3-6 miesięcy). Niedogotowane, suszone i wędzone mięso wieprzowe (dzika) oraz tusza świń (dzików) muszą być traktowane jako produkty potencjalnie niebezpieczne!!! (dla zwierząt!!)

Objawy kliniczne

Postać ostra- okres inkubacji choroby: 4 - 8 dni (maksymalnie 21 dni). Pierwszym objawem choroby jest gorączka 41° - 42°C . Gorączkujące świnie niekiedy mają zachowany apetyt. Niektóre wykazują objawy podniecenia. Gorączka utrzymuje się 3-4 dni, później wcc spada poniżej normy. Inne objawy to sinica skóry uszu, boków brzucha, wybroczyny, niekiedy duszność, pienisty wypływ z nosa, biegunka z domieszką krwi, wymioty, niedowładny zad, poronienia, niekiedy objawy nerwowe. W ciągu kilku, kilkunastu dni świnie lub dziki padają.

Za ochronę stada przed ASFV odpowiada właściciel gospodarstwa.

Dodatkowo obowiązuje Rozporządzenie MRiRW z dnia 09.02.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (poza obszarem ochronnym, objętym ograniczeniami oraz zagrożenia):

1. Utrzymywanie świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świny, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne.
2. Karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.
3. Zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świny, przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych.
4. Prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świny.
5. Wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie.
6. Stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia.
7. Używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności.
8. Bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń.
9. Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń, w których są utrzymywane świny, i wyjściami z tych pomieszczeń, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 m, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego.
10. Sporządzenie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki, oraz bieżące aktualizowanie tego spisu.
11. w przypadku utrzymywania świń w gospodarstwie lub utrzymywania w gospodarstwie w warunkach fermowych dzików lub świniodzików, w systemie otwartym.
12. zabezpieczenie wybiegu podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem, a przed wjazdami i wejściami na wybieg oraz wyjazdami i wyjściami z wybiegu wyłożenie mat dezynfekcyjnych, przy czym szeroko wyłożonych mat

- powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia i wyjścia, a długość nie mniejsza niż 1 m oraz szerokość wjazdów i wyjazdów, a długość nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu wjeżdżającego lub wyjeżdżającego z tego wybiegu,
13. stałe utrzymywanie mat dezynfekcyjnych w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego.
 14. Zakaz wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, pochodzących z dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem afrykańskiego pomoru świń.
 15. Zakaz wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowię takich zwierząt.

Wysoce zjadliwa grypa ptaków H5N8

- Rozporządzenie MRiRW z 18 grudnia 2007r. w sprawie zwalczania grypy ptaków (Dz.U.2007.239.1752)

Zakaz

- a) pojenia drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których dostęp mają dzikie ptaki,
- b) wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych;

nakazuje się:

- a) utrzymywanie drobiu w sposób ograniczający jego kontakt z dzikimi ptakami,
- b) zgłaszanie do powiatowego lekarza weterynarii miejsc, w których jest utrzymywany drób lub inne ptaki, z wyłączeniem ptaków utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych,
- c) utrzymywanie drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których dostęp mają dzikie ptaki,
- d) przechowywanie paszy dla ptaków w sposób zabezpieczający przed kontaktem z dzikimi ptakami oraz ich odchodami,
- e) karmienie i pojenie drobiu oraz ptaków utrzymywanych w niewoli w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami,
- f) wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wyjść z tych budynków - w

przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym,

g) stosowanie przez osoby wchodzące do budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego, przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku - w przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym,

h) stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą drobiu zasad higieny osobistej, w tym mycie rąk przed wejściem do budynków inwentarskich,

i) oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych do obsługi drobiu przed każdym ich użyciem,

j) powstrzymanie się przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne, od wykonywania czynności związanych z obsługą drobiu,

k) dokonywanie codziennego przeglądu stad drobiu wraz z prowadzeniem dokumentacji zawierającej w szczególności informacje na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy lub nieśności.

Posiadacz drobiu zawiadamia organ Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższy podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej o wystąpieniu u drobiu następujących objawów klinicznych:

- 1) zwiększonej śmiertelności;
- 2) znaczącego spadku pobierania paszy i wody;
- 3) objawów nerwowych takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł, niezdolność do ruchu;
- 4) duszności;
- 5) sinicy i wybroczyn;
- 6) biegunki;
- 7) nagłego spadku nieśności

Sytuacja w Polsce- Stan na 18.03.2020 r.

30 ognisk grypy ptaków

- Powiat zgierski, łódzki -kaczki rzeźne
- Powiat poddębicki- kaczki rzeźne
- Powiat sieradzki- kaczki reprodukcyjne
- Powiat, **kolski** (gm. Dąbie)
- Województwo opolskie, warmińsko-mazurskie, lubelskie, dolnośląskie, wielkopolskie

Choroba Aujeszkiego:

W powiecie włocławskim prowadzone są badania monitoringowe w gospodarstwach utrzymujących trzode chlewną zgodnie z Rozporządzeniem MRiRW z 23.02.2018r. w sprawie wprowadzania programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. 2018.513). Badania monitoringowe mają na celu utrzymanie przez wszystkich hodowców statusów swoich stad, tj. stad urzędowo wolnych w regionie wolnym od choroby Aujeszkiego. Przemieszczenie zwierząt opiera się na przesyłkach zaopatrzonych we właściwe świadectwa zdrowia, wystawione przez urzędowych lekarzy weterynarii i ma na celu utrzymywanie statusów stada. W przypadku wprowadzenia trzody chlewnej do gospodarstwa bez świadectwa zdrowia lub ze stada o niższym lub nieznanym statusie właściciel świń ponosi koszty badania.

